

DACĂ AI UN IZVOR CAPTAT SAU O FÂNTÂNĂ CU SISTEM DE POMPARE

Obligații specifice pentru gestionar:

- Păstrează cartea tehnică a sursei și o completează pe toată durata de exploatare
- Verifică debitul săptămânal în primul an, apoi lunar sau trimestrial
- Verifică calitatea apei după ploi abundente, viituri sau topirea zăpezii
- Transmite datele privind nivelurile și calitatea apei către Administrația Națională „Apele Moldovei”: lunar pentru niveluri, semestrial pentru calitate
- Întreține în stare bună stația de pompare prin revizie generală anuală
- Organizează reabilitarea sau lichidarea când sursa devine nesigură, prin proiect tehnic și acord de coordonare al Administrației Naționale „Apele Moldovei”

! Apa din fântână poate părea curată, dar fără analize nu știi ce conține. Înainte să bei, citește plăcuța sau cere rezultatele ultimelor analize.

CE FACI DACĂ APA E DUBIOASĂ SAU PARE CONTAMINATĂ

- 1 Nu o consuma.** Fierberea distruge unii microbi, dar nu elimină nitrații și substanțele chimice.
- 2 Documentează cazul.** Fă fotografii, video, notează data, locul, mirosul și culoarea apei. Dacă bănuiești sursa poluării (un grajd, o groapă de gunoi, o scurgere), notează și asta.
- 3 Anunță primăria sau gestionarul.** Cere verificare, curățare, afișarea analizelor și măsuri de remediere.
- 4 Sesează autoritățile.**
 - **Agencia Națională pentru Sănătate Publică (ANSP)** pentru analize și risc sanitar
 - **Inspectoratul pentru Protecția Mediului (IPM)** pentru poluare, scurgeri, deșeuri sau încălcări ale zonei de protecție

CONTACTE UTILE

- **Primăria localității** — primul contact pentru orice problemă
- **ANSP** — Linia verde: 0800 12300. Tel: 022 784 164, office@ansp.gov.md
- **IPM** — Linia verde: 022 22 69 51, mediu@ipm.gov.md
- **Administrația Națională „Apele Moldovei”** — 022 280 700, agentia_am@apele.gov.md
- **Urgență: 112**
- **AO EcoContact** — consultații de mediu gratuite: +373 22 996 162, office@ecocontact.md

Acest material informativ a fost elaborat în cadrul proiectului „O justiție verde pentru un mediu protejat și comunități durabile în Republica Moldova”, implementat de AO EcoContact cu suportul Suediei.

AFLĂ TOTUL DESPRE FÂNTÂNILE DIN LOCALITATEA TA

apa sigură începe cu întreținere, analiză și protecție

În multe localități fântânile și izvoarele sunt de cele mai multe ori singura sursă de apă potabilă. Apa este mai mult decât o resursă naturală. Ea reprezintă un patrimoniu care trebuie protejat și utilizat responsabil. Dacă aceste surse importante de apă nu sunt amenajate, curățate și monitorizate, apa poate fi contaminată microbiologic sau chimic, ceea ce poate provoca boli și afecta în special copiii, vârstnicii, animalele și solul din gospodărie.

Baza juridică: Legea apelor nr. 272/2011; Legea nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile; HG nr. 1466/2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind sistemele mici de alimentare cu apă potabilă; HG nr. 949/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă; Regulamentul local privind fântânile și izvoarele

EXISTĂ DOUĂ TIPURI DE FÂNTÂNI

- 1 Fântâna publică** deservește între 20 și 50 de persoane sau se află în gestiunea unui obiectiv public. Primăria sau gestionarul desemnat este responsabil pentru întreținere și calitatea apei.
- 2 Fântâna individuală** deservește o singură gospodărie sau mai puțin de 20 de persoane. Proprietarul este responsabil pentru întreținere și calitatea apei. Fântânile individuale nu se supun autorizării sanitare și nu necesită autorizație pentru folosința specială a apei, dacă debitul este mic și apa este folosită pentru uz gospodăresc.

! Aceleași reguli se aplică și izvoarelor captate.

LA FÂNTÂNA PUBLICĂ TREBUIE SĂ VEZI

- **Plăcuța de informare** - marcaj clar dacă apa este potabilă sau nepotabilă, plus data ultimei analize de laborator, dar și alte informații obligatorii
- **Zona de protecție** - curată, fără deșeuri, fără spălat și fără acces al animalelor.
- **Datele de contact** - administratorul sursei sau primăria, plus locul unde poți depune sesizări.

Dacă unul dintre aceste trei elemente lipsește la fântâna din localitatea ta, ai dreptul să sesizezi primăria.

DACĂ FOLOSEȘTI O FÂNTÂNĂ PUBLICĂ, AI URMĂTOARELE DREPTURI

- ✓ Să primești informații despre calitatea apei din fântânile și izvoarele publice
- ✓ Să găsești la fântână o plăcuță cu starea apei și data ultimei verificări
- ✓ Să soliciți primăriei verificarea, curățarea sau afișarea rezultatelor
- ✓ Să sesizezi autoritățile când apa pare schimbată: are miros, culoare neobișnuită sau zona este poluată
- ✓ Să ceri măsuri de protecție sanitară în jurul fântânilor și izvoarelor publice
- ✓ Să fii informat oficial când apa nu poate fi folosită pentru consum
- ✓ Să consulți registrul fântânilor din localitate care conține informații despre fântânile inventariate, datele analizelor și rezultatele.

CE ESTE INTERZIS

La orice fântână publică

- Adăparea animalelor din găleata publică
- Extragerea apei cu găleți sau vase aduse de acasă
- Construcții sau amenajări care permit pătrunderea apelor murdare în fântână

În zona de protecție sanitară - 50 de metri în amonte (de unde vine apa subterană), 30 de metri în aval (în direcția în care merge).

- Spălatul automobilelor, covoarelor sau rufelor
- Depozitarea deșeurilor menajere, gunoiului de grajd sau a substanțelor chimice
- Orice altă activitate care poate contribui la poluarea apei

La amplasarea unei fântâni noi

Terenul nu poate fi:

- în zonă cu risc de inundație
- în loc mlăștinos
- în loc cu risc de alunecări de teren
- la mai puțin de 15 metri de magistralele auto

RECOMANDARE DE SIGURANȚĂ:

Apa care nu are analize valabile în termenele legale (1 an pentru parametri microbiologici, 3 ani pentru parametri chimici) sau apa declarată nepotabilă nu trebuie consumată. Aceasta nu este o interdicție sancționabilă pentru consumator, ci o măsură de protecție a sănătății proprii.

CE TREBUIE SĂ FACI ÎN CALITATE DE PROPRIETAR DE FÂNTÂNĂ

- 1 Curăță fântâna cel puțin o dată pe an, primăvara sau toamna
- 2 Dezinfectează după fiecare curățare, după reparații sau ori de câte ori apa a fost impurificată
- 3 Repară imediat capacul, acoperișul, colacul, pereții fisurați și dispozitivele de extragere
- 4 Asigură platformă betonată pe rază de 2 metri, cu pantă spre exterior
- 5 Construiește gard de protecție pe o rază de minimum 2-3 metri pentru a împiedica accesul animalelor
- 6 Ține departe de fântână latrina, grajdul, fosa, gunoiul și substanțele chimice
- 7 Pentru proiecte de reabilitare sau lichidare a fântânii, întocmește un proiect tehnic prin intermediul unui proiectant atestat și solicită acordul de coordonare al Administrației Naționale „Apele Moldovei”

O fântână îngrijită înseamnă apă mai sigură pentru toți.

CÂND TREBUIE CURĂȚATĂ DIN NOU, ÎN AFARĂ DE CURĂȚAREA ANUALĂ

- A căzut un animal în fântână
- A intrat apă murdară de la suprafață după ploi sau topirea zăpezii
- S-a confirmat medical o îmbolnăvire legată de consumul apei (dizenterie, hepatită)
- În caz de epidemie sau inundație, apa trebuie dezinfectată conform indicațiilor ANSP, care sunt obligatorii.

ATENȚIE: PERICOL DE ACUMULARE A METANULUI ÎN FÂNTÂNĂ

La fundul fântânii se poate acumula metan. Este un gaz care nu se vede și nu are miros, iar prezența acestuia provoacă sufocare.

În interiorul fântânii se poate acumula metan. Lucrările de curățare, reparație sau verificare în interiorul fântânii trebuie efectuate doar de persoane instruite, dotate cu mijloace individuale de protecție. Utilizatorii fântânii nu trebuie să coboare singuri în interior. În cazul în care există suspiciuni privind acumularea gazului, deteriorarea construcției sau poluarea apei, adresați-vă primăriei, gestionarului fântânii sau unei organizații specializate.

